

vzeli, kot da bi se bili o njih sleparski malovrednosti prepričali, so pretečeno leto najmanj stotavžent romarjev iz Štajarskega, Koroškega, Krajnskega in Horvatskega k sebi privabile!!! — Zarajtanih denarjev od teh romarjev je na Paki 1135 goldinarjev, nezarajtanih pa lahko da še več ostalo.

Tega dobička Pačanom nezavidim, žalim pak, da poglavarji niso glasovitega čudeža odkraja oestro[pretresti dali, dokler še ni bilo toliko sveta osleparjenega.

Pačani bi za letos več ne vedili, kako bi ljudstvo k svoji smreki mamili, ako bi jim neke dekline iz Ruš (Maria Rast) za Dravoj ne bile čedne podobe matere božje lansko jesen darovale. Ta podoba iz lesa, 12 palcev visoka, v svetlo belem oblačilu, s pozlačenoj kronoj na glavi, s poobešenimi rokami, od katerih se ji pozlačeni žarki na tla spuščajo, z rudečimi jagodami (koravdami) okoli vrata, stoji blizo smreke na oltarji u kapelici, katero je Berložnik iz desek nalaš za njo napravil. Letošnji prihodniki, (kateri imajo véro za gore prestavljeni!) so si dali od Pačanov dopovedati, da se je ta podoba lani na smreki prikazovala! — Pred njoj stoji bel glinast krožnik za denarje nabirati, iz katerega jih Berložnik vsaki dan po večkrat ogreblje, brez da bi za nje komu odgovor moral dajati. — In s temi denarji, katere laž in sleparstvo u plajšu pobožnosti goljufanim popotnikom nemilo iz žepov muzga, s temi denarji bi si Pačani radi cerkvo? hišo božjo? postavili! — Kdor pomisli, da je naš izveličar Jezus Kristus svoji cerkvi resnico za uklado podložil — resnico, za katero je svoje življenje na križu pustil — resnico, kateri za ljubo so tudi njegovi aposteljni in učenci najstrašnejše muke — smert voljno preterpeli: tistega mora strah in groza obhajati, slišati, da si tukaj nekteri prizadevajo na uklado laži z izgoljufanimi denarji božjo hišo staviti!

Pa vender, mislimo si, da bi se tukaj v resnici cerkva postavila, bomo pa vender zategli verovati, da bi katoliška cerkva tacega duhovnika izmogla, kateri bi se prederznil najsvetejši ofer sv. maše u cerkvi opravljati, za katero je osnova u peklu narisana bila, pod katero je sam peklenki satan svoj prvi vogelni kamen vložil, katera bi na ukladi laži in sleparstva stala!

Iz tega bo vsak lahko posnel, da tisti, ki na Pako k smreki romajo, brez vsega dušnega dobička, samo grešno sleparstvo v njegovi hudobii poterdujejo in podpirajo, in po takem Bogu popolnoma — nasprot stopajo.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Karlovca se 4. marca „Novicam“ tole piše: „Ker nekteri Krajnci, kateri hodijo v Karlovec pšenice, koruze, prosa, napolice in družiga žita kupovat, so tako nespametni, da se dajo od fakinov in družih brezvestnih mešetarjev (ondi nastanjenih Krajncov) slepariti, da žito pri vsakim vaganu 2 ali 3 kraje. više plačajo (ker to fakini dobijo na roko, kar se oni pri kupcu više pogodé (zglihajo) in siromak Krajnec plača), omenite to stvar v „Novicah“ in razjasnitevjim, da v Karlovcu dobijo žita dostó, magazinov stoji vsaki dan 150 odpertih, in da naj se kupec pri tergovcu za kup sam pogodi, pa bo vidil, da bo pri vsakim vozu prihranil 2 do 3 fl. Zakaj bo siromak fakinam zobe mastil, ki imajo dosti 1 kraje. od vagana in ne od mernika za nalaganje vozá! 6 Karlovških tergovcov.

Iz Cividada. Ker véim, da je „Novicam“ vsaka slovenska drobtinica draga, se tudi jez enkrat iz Lohov oglasim in vam z veseljem povém, kako verlo se duhovni gospodje v Šent-Peterski fari s slovenšino

obnašajo. Greoč eno nedeljo popoldan v imenovano faro na sprehod, stopim tudi v cerkev, kjer so ondašnji farmani ravno pri popoldanski službi božji bili. Serce mi je veselja igralo, slišati dušniga pastirja pobožne poslušavce v čistim slovenskim jeziku kersanski nauk učiti; po dokončanim sv. nauku pa je zadonela od vse pričujoče množice lepa pesem „Sveto“. — Vse to slišati v tako imenovani laški deželi, in v deželi, v kateri lahunstvo, zaničevaje vsako drugo narodovnost, glavo povzdiguje, se domorodca serce povzdigne radosti polno, in iz globočine serca doní: čast in hvala rodoljubnim gospodam duhovnikom, ki tako ljubeznjivo v milim maternim jeziku svoje ovčice podučujejo.

A. Komelj.
*Iz Celja. Xp. *).* 14. sušca je bila pri naši c. k. deželni sodii perva sodba, pri kateri sedi namesto poprejšnih porot po novi postavi 5 sodnikov in predsednik, ki rzsodijo krivico ali nedolžnost zatoženca in določijo kazin, in pri kateri obravnavi smejo le pravoznanci in taki biti, v katerih znanstvo sodniška reč spada. Sodilo se je hudodelstvo požíga; zatoženc je bil kriv spoznan in na 15 let v teško ječo obsojen. — Ravno se širi po mestu grozna govorica, da je neka kramarica in kerčmarica pri sv. Duhu poleg Konjic nekiga kupčevavca z lesam zavolj 4000 fl. na grozovito vižo ob življenje pripravila, kteriga truplo so v vodi našli; sodijsko preiskovanje se je že začelo. — V pomoč pogorelcem v Levcah so napravili po sporočilu tukajšnjiga ljudomiliga županijstva naši verli rodoljubi in prijatli umetnosti slovensko igro „Županova Micka“, za katero si jespet po stari lepi navadi naš častiti bukvtiskar g. Jeretin s svojimi hvalevrednimi sinovi veliko prizadjal, kterim se moramo, kakor vsim rodoljubnim g. igravkam in igravcam očitno zahvaliti; nar bolje sta se pa spet, kakor v vsih domačih igrah, skazala Jaka župan in njegova hči Micka. Glediše je bilo čez in čez polno; nabralo se je 164 fl. Ta skupšina znese s tistimi darovi, ki so se po hišah nabrali, 400 fl., razun živeža in oblačil, ki so se ubogim pogorelcem odrajtali. Bog poverni dobrotnikom stoterno njih milodar! Omeniti moram tudi milošine, ki so jo bližnje vasí in Žavce s svojim neutrudljivim županam Širca imenovanim revežem podarili in pripomogli, karkoli je v njih moči bilo. Ali Bogu bodi milo! vsi ti obilni darovi ne bojo zamogli strašne nesreče dostojno polajšati. — Ta celi mesec slišimo zalefante ukaje in prepevaje po Celji koráčiti, kateri notranje veselje in žalost v pesme razlivajo, — so rekruti, ki imajo ne za domači regiment Kinsky, ampak za druge polke srečkati.

Iz Štajarsko-Krajnske meje. Na stranski železnici, po kateri iz Hrastnika na cesarsko železnico premog vozijo, se je 1. dan t. m. grozna nesreča naključila. Šel je namreč 60 let star berač Jakob Krajcar, akoravno je ostro prepovedano po stranski železnici k Savi; za njim perletijo vozovi kot strela, in ker je bil berač gluh, ni slišal gromenja vozov, ter se ni vedil ogniti; voznik pa, ki je vedno prenašlo vozil, in že lansko leto pridnega kmeta v veliko nesrečo pripravil, ga je morebiti prepozno zagledal, da voza več ustaviti ni mogel, in berača povozil. Ubogi starčik je bil tako raztergan, da skorej človeške podobe več imel ni. Nemarni voznik je spotama pobegnul, in c. k. sodija je spoznala, da je res po hudi nemaršini ta nesreča zgodila se. Nadjamo se, da bodo nove postave v zadevi železnic v prihodnje take nesreče zavarovale.

Iz Krajnja je došla „Novicam“ sledeča zahvala: 3. t. m. je umerla moja ljuba sestrica Franciška Saveria. Bila je ona dobra dušica, umetna pevka Krajnske

*) Poslani spis nam je drag; kmalo pride na versto. Vrd.

farne cerkve, iskrena Slovenka, in od vsih, ki so jo poznali, poštovana in ljubljena. Ko ji je zakljenkalo, je prebivavce Krajnskiga mesta žalost prepadla, zakaj čuli so, da so sladki glasi tiste, ki je s svojim ginljivim petjem serca vernih tolikokrat k nebesam povzdigovala, za vselej utihnili! Skazali so pa svoji ljubljenki tudi prav lepó zadnjo čast. Visokočastiti častni korar in tehant g. Anton Kos z vsimi svojimi gospodi so jo k grobu spremili, in mestna muzika, ktera je njeno lepo petje tolikokrat pri božji službi spremljevala, ji je žalostno popotnico napravila do groba. Spremila jo je velika množica iz mesta in bližnjih vasí. Na pokopališu so pevci farne cerkve ganljivo zapeli prelepo Riharjevo čveteroglasno antifono: „Verujem, de Zveličar moj živi“. Verli Krajnci so pri ti priložnosti vnovič pokazali, da umetnost in zasluge tudi še po smerti ceniti vedo. Bog Vam, dragi rojaki! poverni vašo bratovsko ljubezin, ki ste jo skazali moji nepozabljivi sestrici! Matevž Puhar, Naklanski kaplan.

Iz Postojne se „Ljublj. časniku“ grozna novica piše, da je tista kmetica iz Pristave pri Jami, ki jo je stekel volk 12. januara popadel, za stekljino 8. t. m. umerla, ko je bila poprej s sv. smertnimi zakramenti prevedena in je še pred to noč s hudo božjastjo zdraviga fantiča rodila. Gosp. dr. Potočnik in g. ranocelnik Himmer sta revidirala edina pomočnika nji in otročiču, ker vsi drugi ljudje so straha polni od nju pobegnili. Hvala jima! Bog vé, kaj bo z otrokam!

Iz Ljubljane. V sredo zvečer, malo pred devetimi, so prišli cesar iz Tersta v Ljubljano, kjer so bili v kolodvoru slovesno in veselo sprejeti; grad pod Turnam, kteriga so kupili in ga bojo začasno slavnemu maršalu Radecki-mu prepustili, je bil na Njih vprašanje: „ali se iz Teržaške ceste vidi“, lepo razsvitljen; po kratki pomudi so po železnici proti Danaji odšli.

— Gosp. deželni poglavar se je za prejeto darilo ki se je po „besedi“ 5. t. m. za naše nesrečne brate nabralo, v prečastitim dopisu od 9. t. m. serčno zahvalil za milodarno napravo slovenskimu društvu, in vsim, ki so se te naprave vdeležili, in ker se je razdelitev nabrane milošine njegovimu predsodku prepustila, je naznanil, da je polovico revnim Černomljanam in Metličanam, polovico pa povodnjencam določil. — Radostno da odbor slovenskiga društva to naznanilo vsim vediti, ki so se blagovoljno milodarne besede vdeležili, in se jim tudi še posebno prav lepo zahvali za njih slavno podporo; zahvali se pa tudi pri ti priliki čast. vodstvu filharmonijske družbe, ki je prepustilo tisti večer glasbeno dvorano za besedo, in vsim gospodam, ki so bližnje izbe v ta namen prijazno odperli, kakor tudi gg. bukvotiskarjem: Milic-u, žl. Kleinmajer-ju in F. Bambergu in J. Blazniku, ki so brez plačila dotične natise podarili.

Odbor slov. društva v Ljubljani 10. marca 1852.

Iz Ljubljane. Potrebo podkovijske in živinozdravniške učilnice spoznavši, se prizadevate po izgledu Krajnske kmetijske družbe tudi kmetijska družba v Pragi in Solnogradu enako učilnico napraviti, kakor je Ljubljanska. V ta namen ste se obrnile imenovani družbi na našo: naj bi jima natanjčin popis poslala, kako je Ljubljanska osnovana. Potreba naprave tacih učilnic, ki so nar večji podpora srečnimu kmetijstvu in živinoreji, je tako očitna, da se bojo menda vse dežele našiga cesarstva, kjer še tacih učilnic ni (in dozdej so le na Dunaji, Milani, Peštu, Gradcu in v Ljubljani) za njih napravo živo poprijele.

Novičar iz mnogih krajev.

C. k. ministerstvo notranjih oprav je soglasno s c. k. ministerstvom pravice in kmetijstva komisii za oprosteno zemljiš na znanje dalo, da po postavah, ki zadevajo oprosteno zemljiš, niso ribške pravice overžene bile, imajo tedaj tako ostati, kakor so v letu 1847 bile, in se ne morejo odkupiti. Kjer pa so take razmere med dosedanjimi posestniki in med živjavci ribštva, ktere spadajo pod postavo 7. septembra 1848, se imajo dotične oblasti po obstoječih predpisih ravnati, dokler morebiti kakošna druga postava ne pride, ki bo ribške pravice vravnala. Vposled tega naukaza se imajo tedaj ribštva natanjko preiskati, ktere po določilih cesarskiga patenta od 4. marca 1849 spadajo k odškodovavnim ali odkupljivim davšinam in se tedaj na podložnost ali na kakošno drugo v ti postavi določeno pogodbo opirajo. — Cesar so Teržačanam po sklepu od 10. t. m. spet novo milost naklonili in gledé na posebne razmere stanovnikov Tersta in njegove okolice ukazali, da po drugih deželah navadno rekrutiranje se ima še le v letu 1858 ondi začeti. — Ministerstvo je ukazalo, da ob nar večih praznicah, kakor so božič, velika noč, binkošti, praznik sv. rešnjiga telesa, Marie oznanovanje in mali Šmarin, morajo prodajavnice tobaka in kolkov (štampeljnov) dopoldné zaperte ostati. — Po naukazu ministerstva pridejo tisti rekruti, ki imajo kakošno lahko ozdravljivo bolezn, so pa scer za vojašino dobri, v vojaško bolnišnico; na dan se plača za-nje 24 krajc. iz deželne kase. — Goljufijo, da iz nekterih fabrik ne meri blago toliko, za kolikor se prodaja, bo nova postava prestregla, po kateri bo mogel vsak fabrikant na obá konca vsaciga kosa blagá mero po Dunajskim vatlu zaznamovati in fabrikno marko pritisniti. — Kupčijska zbornica v Zagrebu je sklenila ministerstvu prošnjo predložiti: naj bi se dela na železnicah Horvaških, ki so jih cesar že poterdili, in pa poravnanje Savo-toka iz Zagreba v Sisek brez odlašé začele. — Dunajski dimnikar Anton Toskano je našel napravo, ktera ob ognju dimnik sama zaprè in tako oginj berž zaduši. — Po pismih iz Banata kaže ozimina dosihmal prav lepo; magacini so žita polni; kup bolj pada, kot kviško gré. — Tudi stari Turki se že poslužnjejo pošasti panslavizma, da pod tem strašilam vodo na svoj malin vodijo. V „Teržaškim časniku“ beremo, da stari Turčini kristjanam v Bosni mende zato panslavitično zakletbo podtikujejo, da so jim pod tem izgovoram vse orožje pobrali. Gotovo je, da s kristjani v Bosni tudi Omer paša (poturčen kristjan) hudo ravná. — Časnik „Presse“ primerja letošnjo dolgo zimo z zimo od leta 1846 na 1847, po kateri smémo lepiga poletja pričakovati. — Ondi beremo tudi pomoček, kako je neka županija na Nemškim beračúne pregnala; ona je podelila fajmoštru blizo farovža veliko njivo, kamor je bil vsak berač podvizan delati in si malico zaslužiti; veliko lenuhov je berž pobegnilo; nekteri so se s kislim obrazam dela lotili, pa kmalo jih je lenoba premagala ter so šli rakam žvižgat. Od tistihmal ne pride noben beračún več v tisto sosesko. Naj bi se povsod tako ravnalo! — Začetek zbora v Parizu je na 29. t. m. napovedan. Po začetku bo velik bal (ples) v kraljevim poslopji. — Francoski poslanec pri Angleški vladi grof Walewsky je te dni s svojo ženo nana gloma London zapustil, vse je radovedno zakaj, kar pa dozdej še nihče ne vé.

Milodari za pogorelce v Podgorici:

Gosp. Jožef Fik, fajmošter v Selcah 2 fl.
» Janez Dolničar, kaplan v Selcah 2 »